

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chisețeană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceașărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavăneana, Țibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul, (Tășnad), Zărăndeană, Zlăgăneana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 filieri.

Importanța organizației economice.

... „Și de este sădită firește în om pohta a avea orice lucru bun vede la altu, și fără de a-l hrăpi dela acela, să se silească, de nu îl are, să-l câștige, iar de îl are rău, să-l prefacă în bun, — nu poate nimeni drept judecând să mă dojenească, căci în toate păsurile mele, nu am putut după orice vedere să nu îmi întorc cătră dânsa (Patrie) ochii minții mele”.

Astfel își începe Constantin Goleșcu însămnarea călătoriei, ce a făcut în anii 1824, 1825 și 1826 prin țările culte ale Europei. Aceleași idei ni-se nasc ori decâteori cetim știri deochiate, ba că România cumpără cai pentru armată de pe pusta Ungariei, ba că trimite comisuni militare peste mări și țări, ca să cumpere cartușe pentru puștile Manlicher ale armatei române, ba că Italia refuză de a-i predă suta de automobile blindate, ba că Germania îi trimite nu știu câte vagoane de puști și de medicamente pentru armată.

O știre mai nouă ne spune, că drept pupăză pe colac, România a comandat în America un jumătate milion de *cisme* pentru armată, în valoare de cel puțin 10 milioane lei.

Știm și recunoaștem că România are o armată și are trebuință de armată. Dar anevoie ne împăcăm cu faptul, că de 40 de ani nu are nici o fabrică de muniție. Știm și recunoaștem, că automobile și medicamente numai cu greu s'ar putea produce în țară. Dar nici decât nu ne putem împăca cu ideea, că până și *caii* și *cisme* să se comandeze în străinătate! Știam că în Chitila, Mărășești, Sascut, Alexandria, Țigănești etc., lucrează *fabrici de zahăr*, și că peste tot în România se facea multă vorbă pe tema încurajării ex-

portului de zahăr. Acum, România comandază 500 vagoane de zahăr din Austro-Ungaria!

Fapte paradoxale, dar din nenorocire adevărate, arătându-ne teribila lipsă de organizare economică a fraților de dincolo. Adecă, țară eminentă agricolă, cu boieri latifundiați, își importează din străinătate caii pentru armată și zahărul pentru populație. Țară eminentă agricolă, cu numeroși crescători de vite, nu-și poate prelucra acasă *pieile*. Țară, având arzătoare trebuință de classă mijlocie românească, nu-și organizează acasă bieții meseriași dându-le de lucru și plată, ci comandază jumătate milionul de cisme în America, aidoma ca pravoslavnică împărăție a Țărului.

Considerați în schimb, organizația economică și industrială din țările centrale. Echipamentul, armamentul, muniția și toate lucrurile trebuitoare armatei se produc *acasă*. Pieile se prelucurează acasă. Fabricile se acomodează împrejurărilor date. Câștigă plugarul, căci pentru vita, grăul și cucuruzul lui capătă prețuri fabuloase. Câștigă meseriașul, care direct ori indirect poate lucra pentru armată. Cunosc cismari, cari au câștigat și câștigă 50—60 cor. pe zi, confecționând numai *opinci* pentru soldați!

Are multă dreptate Dr. *Alfons Goldschmidt*, când constată („Technische Monatshefte”, Iulie 1915) că Germania e tare fiindcă și-a dezvoltat forța militară *paralel* cu dezvoltarea economică, industrială și financiară.

În acelaș timp, Rusia bunăoară și-a dezvoltat *militarismul în mod unilateral*, fără organizația corăspunătoare pe teren economic. Rădele s'au văzut în războiul cu Iaponiei și se văd acum.

Evenimentele nu au dovedit niciodată așa de clar, ca războiul actual, dependența forței militare de maturitatea economiei sociale, de organizația economică.

„E un semn al timpurilor noastre — adaugă Goldschmidt — că popoarele se opintesc peste puterile lor, se aventurează după ținte, ce trec peste faptele existente ale organizației lor. Rar întâlnim apărări sănătoase ale tendințelor naționale. Multe națiuni sunt ca plantele timpurii, cari cresc nebunește, dar se umflă cu apă. Se nizuiesc cu toate mijloacele să-și întindă granițele, dar nu cu destulă forță internă. Iaponia începî cu acest metod, dar trebui să constate cum succesele sale militare se prăbușesc în lipsa forței economice și financiare interne. Orgoliul național a împins-o în salturi peste posibilitățile date ale organismului de Stat și popor.

„In mod analog, dar în măsură mai mică, au procedat și statele balcanice. Țări sărace, trăind din creditul Europei, ele încă voiau și voiesc să câștige vasul, înainte de a avea cu ce să-l umple“.

Și... adevăr grăiește Neamțul. Întăiu trebuie să avem ce să punem în vas, apoi să-l câștigăm, după trebuință.

Umplutura ne-o ofere munca încordată, cumițenia, organizația. Prin aceste se realizează adevărata independență națională. Prin lipsuri interne și comande la străini — vai de noi. Ce folos ne aduce o grădină mare, dacă nu o cultivăm? Ori dacă ne-o cultivă străinii?

„Adevărata recompensă a muncii este știința și virtutea — cum se exprimă, în felul său, filosoful american Emerson — ale căror criterii sunt avuția și creditul. Aceste criterii pot fi contrafăcute, ca banii de hârtie, ori pot fi furate. Dar ceea ce reprezintă ele, adevăr știința și virtutea, nu se pot nici contraface, nici fură. Aceste scopuri finale ale muncii pot fi împlinite numai prin activitatea reală a spiritului, activitate isvorită din motive curate. Șarlatanul, criminalul, escrocul, prin faptele lor nedemne, nu pot ajunge la acea cunoaștere a naturii materiale și morale, la care ajunge omul activ prin nizuințele sale oneste“.

Geoagiu, 14 Iulie 1915. *Gavr. Todica.*

Acțiune pentru asigurarea pâinii.

— Un bun exemplu. —

În numerii 27 și 28 ai «Rev. Econ.» am tratat, mai pe larg, importanta chestiune a *asigurării pâinii* pentru vremurile grele, prin cari trecem. Știăm, că ne adresăm unor cercuri, cari nu numai vor, dar și pot să facă un bine, prin îmbrățișarea acestei cauze. Tocmai pentru aceea ținem, că va fi bine, ca, în legătură cu cele publicate de noi în numiții articoli, asupra acestei probleme de cea mai mare însemnătate, să scriem și aceste șire, drept completare. Și aceasta cu atât mai mult, pentru că acum ne putem provoca și la un *exemplu* frumos, instructiv și folositor întru sprijinirea celor relevate și recomandate de noi. Iar exemplele, precum se știe, nu numai mișcă ini-

mile, ci le și împintea la acțiuni, «verba movent, exempla trahunt» — cum spune sentința străbună.

De unde putea să ne vină acest exemplu, dacă nu din *Săliște*? Din această comună, dăruită de Dumnezeu, în cursul deceniilor trecute, cum și în timpul de față, cu un număr frumos de conducători pricepuți, harnici și cu inima mare, cari au creat, împreună cu neîntrecutul popor săliștean, mulțime de instituții folositoare, cum nu se mai găsesc grupate în alt centru românesc, pornit numai în anii din urmă pe calea unei înaintări temeinice și sistematice.

Conducătorii comunei Săliște se orientează numai decât după publicarea ordonanței guvernului Nr. 2072/916 de data 16 Iunie a. c., asupra celor de făcut pentru asigurarea locuitorilor comunei cu pâinea necesară pentru un an. Pentru ceice nu ar ști, spunem, că Săliștea având populațiune număroasă, iar hotar, ce se poate cultivă, puțin, trăește aproape numai din cumpărat, întocmai ca locuitorii orișicărui oraș. Iar în situația Săliștei avem sute și, poate, mii de sate, ai căror locuitori din regiuni muntoase sunt avizați a trăi din bucate de cumpărat. Astfel acțiunea pornită în Săliște este cu atât mai vrednică de relevat și recomandat, cu cât ea poate servi ca exemplu tocmai comunelor, cari au mai mare necesitate de a se aprovizionă la timp cu pâinea cea de toate zilele.

Cum se procedează în Săliște? Luând știre de cuprinsul sus numitei ordonanțe ministeriale, frunțașii se consultează și, pe baza experiențelor destul de instructive din anul economic, acum pe sfârșite, se hotărăsc să facă uz de favorurile prevăzute în ea. Și ca toți, bogat și sărac, să poată beneficia de dispozițiile favorabile ale ordonanței, se decide ca înșăș comuna să iee în mână afacerea procurării bucatelor. Iar, pentruca întregă obștea să fie informată din locul cel mai potrivit, asupra acțiunii folositoare, ce s'a plănuit, protopopul tractului Săliște, d-nul Dr. I. Lupaș, în cadrul unei predici acomodată împrejurărilor, rostită în biserică, a comunicat și explicat poporului hotărîrea primăriei comunale de a luă asupra-și îndatorirea de a cumpără bucatele de lipsă pentru întregă obștea satului, invitând totodată pe toți capii de familie să se înștiințeze cât mai îngrabă la cancelaria comunală, spunând numărul persoanelor din casă, precum și măsura de bucate (câte 10 kgr. de grâu de fiecare persoană, pe lună) de care vor avea lipsă în cursul anului întreg și pe cari voiesc să le cumpere, prin mijlocirea primăriei comunale, având a plăti înainte banii de lipsă, anume câte 30 *coroane* pentru fiecare sac de grâu (75 kgr.), ca astfel primăria să poată cumpără bucatele în luna August ori Septemvrie și să poată împărți tuturor după o socoteală și împărțire dreaptă.

Asemenea a arătat că primăria comunală a hotărît a purta grijă și pentru cei săraci, cari nu au acum bani, cumpărând bucate mai multe pe cari le va păstră în magazine potrivite, ca să le poată vinde

în cursul iernii săracilor, cari atunci nici pentru bani scumpi nu vor putea găsi în altă parte bucate. De plătit însă vor trebui să plătească și ei, oricât de săraci ar fi; dar lor li se vor face toate înlesnirile posibile de plată. Plătirea nu le va fi nici lor cu neputință, fiindcă astăzi orice muncă cu brațele se plătește mai bine decât oricând altădată.

În modul acesta s'a procedat în Săliște și astfel ar trebui procedat pretutindinea, ca astfel câte o acțiune analogă pentru asigurarea pâinii să se poată porni fără amânare în toate satele noastre, constrânse de împrejurări a se aproviziona cu bucate și a nu se mai lăsa, ca în anul trecut, în voia întâmplării.

Precum aflăm, în cercul Săliștei s'au făcut pașii de lipsă, ca, pe cât posibil, toate comunele să fie provăzute cu bucatele necesare, cari trebuie aduse din alte părți, un lucru foarte bun, care, în parte, s'a făcut și în anul economic, acum pe sfârșite și sperăm, că deastădată se va face, în urma experiențelor câștigate în trecut, cu mai mult succes și în condiții și mai avantajoase pentru cei avizați la bucate de cumpărat.

Dar nici nu ne îndoim de reușita acțiunii nobile, de care ne-am ocupat în aceste șire. Pentru că la temelie acesteia este *Cassa de păstrare din Săliște*, aceea instituțiune economică-financiară, care a dat și până acum atâtea dovezi de inițiative folositoare, și de folos obștesc.

*

Folosim și această ocazie pentru a îndemna pe toți aceia, cari vor ceti aceste șire, să iee inițiativa pentru o acțiune asemenea celei pornite în Săliște.

Băncile noastre, însoțirile de credit și însoțirile de consum să se pună toate în serviciul acestei cauze mari. Știm, că în lunile trecute, pe lângă unele bănci mai mari, au făcut bune servicii acestei cauze și câteva însoțiri și bănci mici, mântuind de foamete comune amenințate deadreptul cu perire.

Știm și că au fost sate unde oamenii săraci, în lipsa unei organizații de cu bun timp, au ajuns în rândul dobitoacelor, mâncând de cu primăvară floarea de alun și otavă feartă și înăcrită cu oțet, iar mai târziu nutrindu-se aproape numai cu cartofi.

Pentruca astfel de lucruri triste să nu mai revină, trebuie pornită în toate părțile câte o acțiune pentru procurarea de bucate.

Acum e timpul. La lucru deci! S.

Școala comercială sup. gr. or. rom. din Brașov.

— *Avis pentru anul viitor.* —

Anul școlar 1915—1916 se va începe la 1-a Septembrie v. 1915. Inscrierile se fac de Direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v. 1915.

Pentru a se împiedeca o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a se putea face o selecțiune mai bună a lor, conferința a adus următoarea hotărîre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să se facă în fiecare an prin cerere în scris până în 15 August st. v. la Direcțiune.

2. Lista celor prenotați să se pertracteze în conferința de începere a anului școlar, în care se va decide eventuala primire sau respingere.

3. Sub nici o împrejurare să nu se primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi, decât cel admis de regulament, adică 40 de elevi.

4. Cei neînșinați până la termenul fixat în punctul prim, precum și cei ce nu vor prezenta la însinuare atestatele cuvenite, pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot excepționale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscrierea tuturor se cere *atestat școlar și atestat de botez*.

Examenul supletorii și de emendare se vor ține în 1, 2 și 3 Septem. v. 1915. Ceice vor întârziă atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenul de privațiști se vor ține în 7 Septembrie v. 1915. Aceștia au însă a se însinua în persoană la Direcțiune cel mult până în 1 Septembrie v. 1915.

Examenul de corigență de maturitate se va ține în zilele de 7 și 8 Septembrie v. 1915 la 7 ore dim. Examenul oral de maturitate de emendare se va ține în 12 Septembrie v. 1915 la 8 ore dimineața.

A. Didactru și taxe școlare.

§ 1. Fiecare elev primit la școala comercială superioară gr. or. română plătește la înscriere o taxă de înscriere de 10 cor.

§ 2. Didactrul anual pentru fiecare clasă e de câte 60 cor. de elev.

§ 3. Fiecare elev plătește pentru fondul de pensie al profesorilor anual câte 10 cor.

§ 4. Pentru amortizarea edificiului școlar se plătesc anual câte 26 coroane taxă edilă din partea fiecărui elev.

§ 5. Elevii de confesiuni străine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele înșirate mai sus duple.

§ 6. La înscriere fiecare elev e dator a mai plăti următoarele taxe și competențe în sumă întregă:

- a) 3 cor. pentru certificat școlar.
- b) 1 cor. pentru biblioteca profesorală și școlară.
- c) 1 cor. pentru anuarul școlai.
- d) 2 cor. pentru societatea de lectură.
- e) 9 cor. taxă de excursiuni și alte cheltuieli școlare.

f) 4 cor. pentru mijloace de învățământ și mobilier.

g) 3-50 cor. taxă pentru baie.

h) 50 bani pentru locul de patinat.

Total K 122 — și taxa de înscriere 10 cor.

Dela plătirea taxelor din punct 6 nu poate fi scutit nici un elev sub nici un titlu.

§ 7. Toate taxele se plătesc la Eforia școlară, și Direcțiunea are dreptul a primi și înscrie în școală numai pe acei elevi, cari duc bilet de îndreptățire la înscriere dela Eforia școlară.

§ 8. Scutirea de taxe înșirate în paragrafi precedenți o face Eforia școlară.

B. Taxe de examene.

§ 11. Examenele de primire și examenele de classă sunt libere de taxă.

§ 12. La examenele de classă private, de câte un singur obiect, se plătește o taxă de 6 cor. de fiecare obiect, care revine profesorului examinător din obiectul respectiv, plus taxa de Cor. 14:30 pentru director și certificatul școlar.

§ 13. Privatistii plătesc pentru fiecare examen de classă toate taxele înșirate în acești paragrafi, plus taxa de examen de Cor. 80 și taxa de certificat de Cor. 2:30.

§ 14. La examenele de diferență nu se plătește didactru, ci o taxă de examen de Cor. 120 și Cor. 2:30 pentru testimoniul de classă.

§ 15. Absolvenții școlăi au a plăti deodată ca înaintarea cererii pentru examenul de maturitate o taxă de examen de 20 cor., taxă de testimoniul de maturitate 6 cor. și taxă pentru caiete de maturitate 4 coroane.

La examenele de maturitate din câte unul sau două obiecte, precum și la repetiția examenului întreg, se plătește taxa de 20 cor. și caietele 4 cor.

§ 16. Nimeni nu poate fi scutit de achitarea taxelor înșirate în §§ 12, 13, 14, ci ele trebuie achitate complet deodată cu înaintarea cererii concesiunii de examen. La caz de respingere a cererii, taxele plătite se restituie petentului. Dacă însă petentul nu se supune la examen la termenul fixat din orice cauză, pierde taxele plătite.

§ 18. Elevii de confesii străine decât cea greco-orientală și greco-catolică română, precum și cei din țări străine, plătesc taxele de examene duple.

C. Taxe de certificate școlare.

§ 19. Libere de taxe sunt numai conduitele se mestrale și certificatele școlarelor ordinari dela finea anului.

§ 20. Oricare alte certificate sunt supuse la taxe și anume:

a) Certificat anual sau semestral de pe unul din cei 3 ani ultimi costă 2 cor. plus timbru 30 bani.

b) Certificat de frecvență, de moralitate etc. costă 1 cor. plus timbru 30 bani.

c) Extras de pe certificatul de maturitate costă 5 cor. plus timbru 1 cor.

d) Certificate speciale de altă natură costă 5 coroane plus timbru 1 cor.

§ 21. Dacă certificatul cerut e mai vechiu ca de pe cei trei ani din urmă, taxa se plătește îndoit.

§ 22. Toți ceilalți elevi, cari doresc să fie scutiți de didactru, vor înainta până cel mai târziu în 30 Septembrie v. pentru semestrul I. și până cel mai târziu în 28 Februarie v. pentru semestrul II., direct la Eforia școlară, petițiuni speciale înzestrate cu atestat de paupertate, respective în caz de avere cu extras dela cartea funduară și cu testimoniul sau conduita școlară. Petițiunile înaintate după aceste termene nu se vor lua în considerare. Acei școlari, cari n'au din studii cel puțin nota „bine“ și moralitatea „bună“, nu vor fi scutiți de didactru.

§ 23. Scutiri se pot face absolut numai dela plătirea didactrului școlar. Celelalte taxe sunt obligați să le plătească toți școlarii fără deosebire și dela plătirea acelorora nu poate fi nimenea dispensat sub nici o împrejurare.

§ 24. Didactrul și taxele școlare arătate se achită la cassa Eforiei școlare în chipul următor:

1. Până la 5 Septembrie v. toate taxele laterale; fără plătirea cel puțin a acestor taxe nici un elev nu va fi înscris.

2. Jumătate din suma didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 Decem. v.

3. A doua jumătate a didactrului se va plăti până cel mai târziu la 31 Martie v.

Acei școlari, cari nu vor achita didactrul până la terminile arătate, vor fi îndepărtați din institut și despre această îndepărtare va fi încunoștiințat părintele, tutorul sau îngrijitorul respectivului elev. Restanțe sau amânări de plată nu se admit.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare ôpresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunsătoare. Cărțile vor purta viza institutului alătura cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlăi comerciale, fiecare elev e dator a și-le procura la intrarea în școală, fiind obligatorii pentru toți elevii. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarelor se adreseze la Direcțiune.

AGRICULTURA.

Starea agricolă a României

(la finele lunii Iunie 1915 st. n.).

Buletinul lunar al Observatorului Astronomic și Meteorologic, dă următoarele relațiuni asupra stărei agricole a țării la sfârșitul lunii Iunie 1915 st. n.:

Cu toate că luna Iunie considerată în general a fost secetoasă, cu deosebire pentru unele regiuni ale țării ca părțile de câmpie și Moldova, ploile generale și unele abundente, ce au căzut la jumătatea și la sfârșitul ei, au fost de un foarte mare folos pentru îmbunătățirea și dezvoltarea stărei agricole; nu mai puțin au contribuit și ploile parțiale ce au căzut în cele mai multe zile din a doua jumătate a lunii.

Timpul uscat și cald din prima sa jumătate a făcut ca toate semănăturile de toamnă să înflorească, să lege și să ajungă la maturitate în cele mai bune condițiuni, formând spic mare și plin de boabe. Acestei perioade se datorește producțiunea foarte frumoasă și de bună calitate, ce se prevede pretutindeni pentru cerealele de toamnă. Nu tot astfel se prezintă însă starea semănăturilor de primăvară și mai ales a celor puse târziu, porumbul de exemplu, care în cea mai mare parte a câmpiei și cu deosebire în Moldova — unde secetă ținea încă din cursul primăverii — nu se putea desvoltă din cauza uscăciunii, a răcelilor și a lipsei de ploi mai satisfăcătoare. Porumburile erau la sfârșitul lunii, mici, rari, răsărite în condițiuni rele și în unele părți nu se puteau prăși din cauza uscăciunii pământului. Dacă cu toată seceta vegetațiunea lor se mai menținea încă în bună stare, aceasta se datorează umezelei produse din roaua, ce se formă în nopțile răcoroase. În aceste regiuni sămănăturile de primăvară și în deosebi porumbul eră amenințat în ultima decadă a lunii Iunie. Ploile abundente și unele torențiale, ce au căzut asupra țării întregi în perioada dela 28 Iunie la 4 Iulie, cu toate stricăciunile și inundațiunile ce au produs, în unele părți, au fost de un foarte mare folos pentru toate celelalte semănături și cu deosebire porumbului amenințat de secetă.

În urma acestor plói se crede, că starea agricolă a acestui an va fi probabil cât se poate de satisfăcătoare în întreaga țară și pentru toate semănăturile, exceptând bine înțeles acele regiuni unde, seceta dăinuind de prea lung timp, ploile căzute în urmă au fost prea târzii, semănăturile fiind deja compromise.

Sămănăturile de toamnă mai timpurii și mai ales orzul și parte din grâu au ajuns la maturitate în câmpie și în Dobrogea în cursul decadei a doua; în cursul decadei a treia și către sfârșitul lunii a început secerișul lor în multe părți din aceste regiuni. Orzul secerat mai din vreme începuse chiar a se treeră la finele lunii.

Pretutindeni în Muntenia și în Dobrogea cerealele de toamnă sunt foarte frumoase, având paiul mare și spicul frumos; în unele părți însă au căzut mai ales după ploile din urmă și s'au încurcat așa că secerișul se face cam cu greu. În Moldova, deși sămănăturile de toamnă sunt mai puțin desvoltate și ceva mai rari, se prezintă deasemenea destul de bine, sperându-se și aci la o producțiune multămitoare.

În unele părți grâul s'a mănă sau a fost atacat de rugină, însă foarte puțin și pe suprafețe relativ mici.

Rapița s'a terminat de secerat și de treerat pretutindeni în bune condițiuni, încă din prima jumătate a lunii; producțiunea ei este în general mică și în puține părți mijlocie.

Sămănăturile de primăvară cum sunt orzul, ovăsul, nutrețurile și diferite plante prășitoare au continuat a se desvoltă în bune condițiuni în Muntenia și Dobrogea, unde au mai căzut ploi parțiale în prima decadă și au fost mai frecvente în a doua jumătate a lunii. Ele sunt mult mai slabe în Moldova, unde pe

alocuri înaintea ploilor din urmă se pierduse chiar speranța că vor mai produce.

Porumbul deși luase o desvoltare mai repede după ploile dela finele lunii Maiu, din cauza secetei și a căldurilor din prima jumătate a lunii Iunie începuseră din nou a suferi și eră chiar amenințat în Moldova ca și în toată câmpia Muntenia. Din cauza uscăciunii pământului prășila se făcea cu greu pretutindeni, mai ales în Moldova, cu toate acestea timpul frumos a permis ca să continue și chiar să se termine în întreaga țară; către sfârșitul lunii a început în multe părți a doua prășila a porumbului, mușuroitul și rarițatul; asemeni s'a continuat și terminat prășila fasolei, a sfeclei, cartofului și altor plante.

Porumbul, toate plantele prășitoare și de nutreț sămănite mai de timpuriu, se prezentau mai pretutindeni la finele lunii, în condițiuni satisfăcătoare de desvoltare; negreșit că starea lor s'a îmbunătățit și mai mult după ploile din primele zile ale lunii Iulie.

Tutunul deși împiedicat la transplantare, și prinsul făcându-se cu greu din cauza secetei din primele două decade, acum se prășește și se prezintă destul de bine pretutindeni.

Cu tot timpul rece și înghețurile târzii, cari le-au produs stricăciuni, viile se prezintă cât se poate de frumoase ca desvoltare și au mult rod pretutindeni. Ele s'au săpat și s'au tratat contra boalelor criptogamice pentru a doua și pe alocuri chiar pentru a treia oară; peronospora a apărut în mică cantitate până la finele lunii; este temere de a nu se ivi după ultimele ploi. În ultima decadă a apărut oidium în unele podgorii. Vița de vie a înflorit în a doua decadă, având timp favorabil la această epocă; dacă nu se vor ivi alte neajunsuri, se prevede o frumoasă producțiune în acest an.

Fânatele naturale, ca și cele artificiale, se prezintă bine și sunt frumoase în întreaga țară, exceptând pe acelea din unele părți ale Moldovei, unde sunt mai slabe. Lucernierele s'au cosit a doua oară în ultima decadă, asemeni au început a se cosi la această epocă pe alocuri și fânatele naturale. Cantitatea de fân produs a fost satisfăcătoare și de bună calitate acolo unde s'au strâns și clădit mai din vreme. Ploile din urmă au întrerupt cositul lor, ba a și stricat parte din fână, ce eră în brazde sau neclădit.

Pășunile au iarbă abundantă, cu toate că cele din Moldova-de-sus și în unele părți din câmpie începuseră a se usca și înroși din cauza secetei din această lună. După ploile ce au căzut la finele lunii, iarba a început să crească din nou. Vitele găsesc hrană îndestulătoare și sunt pretutindeni sănătoase.

Pomii fructiferi, arborii și arbuștii vegetează în condițiuni foarte satisfăcătoare; fructe sunt îndeajuns din toate speciile: producțiunea lor însă variază după regiuni. S'au copt cireșile și vișinile.

În unele regiuni din Dobrogea și chiar din celelalte părți, după ploile din urmă au început a se face ogoare pentru sămănăturile de toamnă.

REVISTA FINANCIARA.

Situatiunea.

Sibiu, 22 Iulie 1915.

Situatia pietei internationale de bani a aratat in saptamana expirata oarecare variatie fata de saptamanile precedente. Pe cand d. ex. in Berlin ea continua a fi favorabila si discountul privat s'a stabilit la $3\frac{3}{8}\%$, pe atunci in London, ca urmare a ultimelor emisiuni de imprumuturi de rasboiu numararul s'a impuinatat si a provocat o urcare a discountului privat la $5\frac{3}{8}\%$.

O incordare a relatiilor financiare se simte si in piata internă. Discountul privat este in urcare, ivindu-se cereri mai mari de bani. Cambii vieneze de prima bonitate s'au discountat cu $3\frac{3}{8}\%$, cambii budapestane cu 4% . Alt material intre $4\frac{3}{4}\%$ — $5\frac{1}{2}\%$.

CRONICĂ.

Bancnote à K 2 — false. Conform unei ordonante recente a ministrului de finante, se afla in circulatie un numar mai mare de bancnote false à K 2, de ale Bancii Austro-Ungare, emise in 1914.

Semnele distinctive ale acestor bancnote false sunt urmatoarele:

Executarea figurei albastre este defectoasa. Bat la ochi indeosebi locurile mai albe de pe capul si parul figurei, precum si expresiunea feței mai rigida, decât la bancnotele originale. In text, de alta parte, literile au o forma nehotarita. Pe partea cu text a bancnotei, liniile fondului verde sunt in multe locuri intrerupte.

In text sunt urmatoarele greșeli:

In cuvântul „GESETZLICHEM“ litera „Z“ este inclinata spre dreapta.

In cuvântul „METALL“ litera „T“ este inclinata spre stanga, iar „L“ al doilea dela sfarsit spre dreapta.

In loc de cuvântul „Barki“ este falsificat „Barki“ adecă „A“ fără accent.

In cuvântul „Főtanácsos“ lipsesc de pe „Ó“ accentele, adecă semnele „“.

Falsificatele poarta cifrele bancnotelor din Serbia „A“.

*

Intreprindere industrială românească pe acții în Lugos. In Lugos s'a infiintat, nu de mult, o noua intreprindere industrială românească sub firma de «Fortuna» soc. pe acții. Capitalul social al noiei societăți este de K 20,000—, împartit in 200 acții à K 100. Scopul ei: a lua asupra-și și a continua fabrica de rachiuri de poame a firmei „Crăciun și Vodă“.

Directiunea este compusa din domnii: Iuliu Vodă, Iulian Vodă și Constantin Belintianu.

*

Societățile de asigurare din România. La finele anului 1914 au existat in România, in total 7 societăți de asigurare, dintre cari de importantă mai mare prin vechimea, capitalurile și operatiunile lor — patru: „Dacia-România“, „Naționala“, „Generală“ și „Agricola“. Fondurile de garanție ale acestor societăți prezintă suma de Lei 133.240,900, anume: capital: K 12.600,000 diverse rezerve și fonduri de prevedere Lei 29.893,400, rezerve de prime Lei 84.201,700 și rezerve-daune Lei 5.953,000. Primele incassate (incluziv taxe) de aceste 4 societăți se cifrează la ramurile elementare (in mii Lei): la incendiu Lei 18.430,3, la grindină Lei 4.839,7, la transport Lei 3.653,6 și la accidente Lei 1.540,5.

In ramura asigurărilor de vieată numărul polițelor emise este de 2466 in valoare de Lei 19.414,100.

Beneficiile nete, realizate in 1914 de cele 4 societăți de asigurare amintite se urcă la Lei 4.508,200.

*

Un nou împrumut de rasboiu german. In Germania se fac preparative pentru emisiunea unui al treilea împrumut de rasboiu, care va ajunge la subscripțiune, probabil, in cursul lunei *Septembrie a. c.*

*

Banca Franței. Bilanțul Băncii Franței pe ziua de 1 Iulie 1915 st. n. arată:

Stocul aur Francs 3931.549,695 (cu un plus de 4.378,012 față de săptămâna precedentă).

Stocul argint 371.571,399 (cu un minus de 1.208,814).

Disponibilități in străinătate 745 mil. 013,278 (cu un minus de 27 mil. 034,147).

Portofoliul 270.510,611 (cu un plus de circa 11 jum. mil.).

Efectele amânate 2.242,529,750 (cu peste 30 milioane in minus).

Avansuri pe titluri 619.778,677 (cu 207,161 in minus).

Avansuri permanente către stat 200 milioane.

Avansuri noi către stat 6 miliarde 400 milioane (cu 200 milioane in plus).

Avansuri pe bonuri de tezaur franceze scomptate ca avansuri ale statului către guverne străine: 230 milioane.

Bilete in circulatie: 12 miliarde 215 milioane 848 mii 795 (cu un plus de peste 111 milioane).

Contul curent al tezaurului 82 milioane 013 mii 835 (cu 27.687,113 in plus).

Conturi curente particulare 2 miliarde 365 mil. 243 mii 066 (cu peste 90 mil. in plus).

*

Iată și beneficiile nete provizorii ale părții scurse din al doilea semestru al celor din urmă patru ani, precum și cursurile corăspunsătoare ale acțiunilor Băncii:

Anii	Beneficiul	Cursul coresp.
1912	5.485,971	4,220
1913	7.150,918	4,660
1914	5.857,564	4,578
1915	5.021,171	4,550

Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Banca	%	Suma K	Scadența
«Agricola», Ecica	0	0—	
«Agricola», Lugos	7	14—	imediat.
«Agricola», Sebeș	5	5—	18 Martie 1915
«Ajutorul»	6	6—	17 Maiu „
«Albina»	6	12—	15 Maiu „
«Andreiana»	6	6—	
«Ardeleana»	8	8—	9 Aprilie 1915
«Arieșana»	5	5—	17 Aprilie „
«Armonia»	6	6—	20 Martie „
«Auraria», Abrud	12	24—	Imediat.
«Aurora», Baia-mare	4	4—	
«Avrigeana»	8	8—	
«Banatul»	0	0—	
«Bănățana»	0	0—	
«Banca Carpaților», București	6 ¹ / ₂	32·50 lei.	
«Banca Poporală», Arpaș	5	5—	7 Aprilie 1915
«Banca Poporală», Birchiș	4	4—	
«Banca Poporală», Caransebeș	4	4—	
«Banca Poporală», Dej	4	4—	
«Banca Poporală», Zagra	6	6—	
«Berzovia»	3	3—	
«Bihoreana»	5	10—	25 Martie 1915
«Bistrițiana»	6	12—	1 Iulie „
«Bocșana»	5	5—	
«Brădetul»	12	6—	22 Aprilie „
«Brașoveana»	5	2·50	1 Iuliu 1915
«Câmpiana», Mociu	7	7—	28 Aprilie „
«Cârțișoreana»	10	10—	28 Febr. 1915
«Casele privileg. de împrum. pe amanet», București	7 ¹ / ₂	37·50 lei	
«Cassa de păstrare», Dézna	3	3—	
«Cassa de păstrare», Săcădate	7	7—	
«Cassa de păstrare», Șinca-v.	5	5—	
«Cassa de păstrare», Sasca-mont.	6	6—	
«Cassa de păstrare», Mercurea	6	6—	16 Maiu „
«Cassa de păstrare», Săliște	8	16—	8 Aprilie „
«Cerbul»	4	4—	
«Chiorana»	4	4—	8 „ „
«Chiseteiana»	6	6—	
«Codreana»	5	5—	31 Maiu 1915
«Concordia», Gherla	5	5—	
«Concordia», Uzdin	7	7—	la prezentare
«Codru», Lupșa	6	2·40	8 Aprilie 1915
«Codrul», Buteni	5	2·50	
«Comuna»	4	4—	
«Coroana», Bistrița	6	12—	1 Maiu 1915
«Cordiana»	9	9—	12 Aprilie „
«Corvineana»	7	7—	
«Creditul»	6	6—	
«Crișana»	5	5—	28 Martie „
«Cugiereana»	6	6—	15 Maiu „
«Dacia»	5	5—	1 Maiu „
«Decebal»	5	5—	24 Martie „
«Detunata»	10	5—	1 Martie „
«Doina»	6	6—	
«Drăganul»	2 ¹ / ₂	2·50	25 Aprilie „
«Dunăreana»	0	0—	
«Economia», Cohalm	5	5—	30 Maiu 1915
«Economul»	5	5—	10 Aprilie „
«Făgetana»	4	8—	20 Maiu 1615
«Frăția»	5	5—	25 Martie „
«Furnica»	6	24—	7 Aprilie „
«Geogeană»	5	5—	16 Maiu „
«Gloria»	7	7—	
«Goronul»	5	interese	
«Grănițerul», Dobra	5	5—	1 Maiu „
«Grănițerul», Herseni	2	1—	
«Hațiegana»	4	4—	23 Martie „
«Illadiana»	10	10—	
«Inst. de credit», Gavoșdia	0	0—	
«Inst. de credit», Mehadia	5	5—	
«Izvorul», Ighiu	5	5—	18 Febr. „
«Isvorul», Sebeșul-de-jos	8	8—	Imediat.
«Iulia»	10	10—	1 Iulie „
«Lăpușana»	0	0—	
«Ligediana»	8	8—	
«Lipovana»	4	8—	22 Aprilie „
«Lucașfăruș», Poplaca	6	6—	
«Lucașfăruș», Vârșeț	5	5—	24 Aprilie „
«Lumina»	4	8—	15 Maiu „
«Luncana»	0	0—	
«Maramurășana»	5	5—	17 Martie „
«Mărgineana»	6	6—	6 Iunie „
«Matca»	8	4—	
«Mercur», Năsăud	6	12—	1 Iunie 1915
«Mielul»	8	8—	6 Iunie 1915
«Minerva»	0	0—	
«Monoreana»	7	7—	
«Murășana»	6	6—	1 Iuliu „
«Murășanul»	5	10—	14 Maiu „
«Nădlăcana»	6	6—	
«Olteana»	7	7—	18 Maiu 1915
«Oraviciană»	5	5—	9 Iunie „
«Orientul»	5	5—	15 Iunie „
«Parsimonia»	4	4—	1 Iunie „
«Patria»	10	20—	15 Martie „
«Piatra», Teiuș	6	6—	10 „ „
«Plugariul», Săcădate	7	7—	8 Aprilie „
«Poporul», Lugos	5	5—	1 Maiu „
«Poporul», Săliște	5	5—	16 Maiu „
«Porumbăceana»	8	8—	21 Martie „
«Progresul»	5	5—	28 Aprilie „
«Riureana», C.-Mănăstur	0	0—	
«Riureana», Gurgiu	0	0—	
«Săcana»	2 ¹ / ₂	1·25	
«Sătmăreana»	4	8—	16 Iunie „
«Sebeșana», Caransebeș	5	10—	25 Aprilie 1915
«Sebeșana», Szászsebes	5	5—	27 Maiu „
«Secășana»	6	6—	
«Selăgiana»	5	5—	24 „ „
«Sentinela»	6	6—	1 Martie „
«Șercăiana»	10	10—	10 Martie 1915
«Silvania»	4	4—	1 Iunie „
«Someșana»	6	12—	8 Aprilie „
«Speranța», B.-Prund	4	8—	
«Șoimul», Uioara	0	0—	
«Șoimul», Vașcău	5	2·54	
«Speranța», Hosman	5	2·50	28 „ „
«Steaua»	7	7—	1 Maiu „
«Strugurul»	6	3—	
«Surul»	5	5—	
«Târnavăana»	5	5—	25 Martie „
«Tibleșana»	4	4—	
«Timișiana»	7 ¹ / ₂	15—	
«Turnu-Roșu»	6	6—	imediat

Banca	%	Suma K	Scadența
«Ucea-mare»	5	5—	
«Unirea»	10	10—	
«Vărădiana»	0	0—	
«Vatra»	5	5—	25 Maiu 1915
«Victoria»	10	20—	Imediat.
«Viitorul»	5	5—	21 Maiu „
«Voileana»	5	5—	1 Maiu 1915
«Vlădeasa»	3	3—	15 Maiu „
«Vulturul», Sânmărtin	6	6—	1 Maiu „
«Vulturul», Tășnad	6	6—	
«Zărândeana»	8	8—	1 Martie „
«Zlăgnea»	5	2·50	imediat
«Zorile»	6	3—	

SUMAR.

Importanța organizației economice. — Acțiunea pentru asigurarea pâinii. — Școala comercială sup. gr.-or. rom. din Brașov. — Agricultura: Starea agricolă a României. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Cronică:* Bancnote à K 2 — false, întreprindere industrială român. pe acții în Lugos, Societățile de asigurare din România, Un nou împrumut de războiu german, Banca Franței. Dividenda băncilor noastre pe anul 1914.

Caută post.

«Tinăr român, sănătos, din familie bună, în etate de 27 ani, solid, posedând perfect atât în vorbire cât și scriere: limba română, franceză, germană și maghiară, stenograf german, caută post de corespondent la fabrică sau întreprindere mai mare, aici sau în țară. A se adresa la redacția foii.

„BISTRIȚIANA“,

instituit de credit și economii, societ. pe acții, Bistrița.

CONCURS.

La banca „Bistrițiana“ din Bistrița eventual la filialele sale din Teaca și Rodna-veche este de ocupat un post de practicant cu salariu anual de 1200 coroane.

Dela concurenți se cere: atestat de maturitate despre absolvirea școalelor comerciale, despre praxa de până aci și să poseadă limba română și cunoștința limbii maghiare și germane.

Petițiunile sunt a se înainta până la 30 August 1915. După un an de serviciu corăspunsător așteptărilor se va definitivă.

Bistrița, la 9 Iulie 1915.

(2—3)

Diracțiunea.

Reuniunea de păstrare și credit din Sălciua-de-jos, ca însoțire.

ACTIVE.	Contul Bilanț pro 1914.		PASIVE.	
	K	f		K f
Numărar	1,486	80	Părți fundamentale	444·45
Imprumuturi	37,363	70	Depuneri	2,911·93
Magazinul de bucate	1,138	28	Reescont	37,597·64
Interese de reescont	632	50	Interese ant. pro 1915	559·94
Interese restante	1,033	—	Profit curat	149·32
	41,654	28		41,654·28

EROGATE.	Contul Profit și Perdere pro 1914.		PERCEPTE.	
	K	f		K f
Interese de depuneri	171	86	Interese de escont	3,551·66
Interese de reescont	4,466	13	Provizțiuni	976·46
Spese	532	63	Interese de întârziere	305·04
Salare	400	—	Taxă de înscriere	4—
Dare	100	60	Spese de manipulare	974·38
Profit curat	140	32		
	5,811	54		5,811·54

Sălciua-de-jos, la 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

Iosif Hățiegan m. p., președ. **Gh. Gidrai** m. p. **V. Butură** m. p. **Maftei Popa** m. p. **V. Moică** m. p.

Examinând contul de mai sus l-am aflat în consonanță cu cărțile.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Simion Vasinca m. p., președ. **Dumitru Duma** m. p. **Popa Iuon Gligan** m. p. **Mihail Gaja** m. p.

Proprietar și editor: **Ioan I. Lăpădatu.**

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.